

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Adnodd Addysg Llythrennedd Castell Coch

Y CRWBAN A'R YSGYFARNOG

Unwaith roedd ysgyfarnog. Roedd yr ysgyfarnog yn brolio i'r holl anifeiliaid eraill ynglŷn â pha mor gyflym y gallai redeg. "Rydw i wedi ennill pob ras", meddai, "A oes unrhyw anifail yma yn ddigon cyflym i rasio gyda mi?"

Dywedodd y crwban, a oedd wedi bod yn gwrando ar ymfrost yr ysgyfarnog, yn ofalus "Fe'ch rasiaf"

Chwarddodd yr holl anifeiliaid a dywedodd yr ysgyfarnog "Dyna jôc dda iawn. Fe allwn i ddawnsio o'ch cwmpas yr holl ffordd!"

"Peidiwch â brolio nes i chi ennill" meddai'r crwban, "A fyddwn ni'n rasio?"

Dechreuodd yr ysgyfarnog a'r crwban y ras.

Y CRWBAN A'R YSGYFARNOG

Rhedodd yr ysgyfarnog i ffwrdd mor gyflym ag y gallai, ac yn fuan roedd mor bell i ffwrdd o'r crwban nes iddo feddwl bod ganddo amser i gael ychydig o orffwys.

Roedd yn ddiwrnod poeth, heulog, felly fe wnaeth y'r ysgyfarnog gorwedd yn y cysgod o dan goeden.

Fe wnaeth yr ysgyfarnog flino ei hun allan gyda'i redeg yn gyflym, a chyn hir fe syrthiodd i gysgu. Ychydig yn ddiweddarach, cerddodd y crwban yn dawel ac yn araf heibio iddo.

Deffrodd yr ysgyfarnog a gallai glywed clapio a lloniannau. Rhedodd tuag at y llinell derfyn mor gyflym ag y gallai. Pan gyrhaeddodd yr ysgyfarnog ddiwedd y ras, gwelodd fod y crwban wedi cyrraedd o'i flaen. Roedd y crwban wedi ennill y ras.

Y CRWBAN A'R YSGYFARONG CWESTIYNNAU

1. Sut enillodd y crwban?

2. Pam syrthiodd yr ysgyfarnog i gysgu?

3. Allwch chi feddwl am dri gair i ddisgrifio'r ysgyfarnog?

4. Allwch chi feddwl am dri gair i ddisgrifio'r crwban?

5. Allwch chi ddod o hyd i'r ddau adferf yn y stori?

6. Beth yw moesol y stori?

Y CWN A'I MYFYRDOD

Un tro, roedd yna gi barus a oedd ag asgwrn mawr suddiog.

Cariodd yr asgwrn yn ei geg.

Aeth y llwybr yr oedd y ci yn cerdded arno dros bont fach dros afon.

Wrth iddo gerdded dros y bont, edrychodd y ci i lawr i'r dŵr, a gweld ci arall ag asgwrn sudd mawr yn ei geg.

Roedd y ci eisiau asgwrn y ci arall hefyd.

Neidiodd i'r dŵr i ddwyn asgwrn y ci arall, dim ond i gael ei ysgubo i ffwrdd gan y dŵr cyflym yn yr afon. Safodd yno'n diferu yn wlyb, ac yn oer iawn. Roedd y ci yn gwybod ei fod wedi bod yn ffôl.

Y CWN A'I MYFYRDOD

Bu bron iddo farw, cafodd homr cerdded llawer hirach ac roedd wedi colli ei asgwrn, i gyd oherwydd ei fod eisiau'r ddau asgwrn.

Meddyliodd y ci amdano ac roedd yn gwybod bod ei weithredoedd wedi bod yn rhy frysiog.

Dylai fod wedi stopio i feddwl am yr hyn yr oedd wedi'i weld a beth i'w wneud yn lle neidio i mewn heb feddwl.

Roedd y ci wedi dysgu ei wers.

Y CWN A'I MYFYRDOD CWESTIYNAU

1. Ydych chi'n meddwl y byddai'r
ci yn gwneud hyn eto?

2. Pam neidiodd y ci yn y dŵr?

3. Pa ansoddeiriau sy'n cael eu defnyddio i
ddisgrifio'r asgwrn?

4. Beth welodd y ci yn yr afon?

5. Disgrifiwch y ci ar ôl iddo neidio yn y dŵr.

6. Beth yw moesol y stori?

Y FROGA CWAC

Unwaith roedd broga gwael, yn byw mewn cors gorsiog.

Gwnaeth i fyny ei feddwl y bydd yn gwneud ei hun yn gyfoethog trwy wneud a gwerthu meddyginiaeth wyrthiol. Aeth y broga i'r gors fudr a llenwi poteli bach â dŵr cors llysnafeddog.

Yna gadawodd ei gartref yn y gors i werthu ei feddyginiaeth newydd i'r holl anifeiliaid ac adar eraill.

Dywedodd y broga wrth yr anifeiliaid a'r adar eraill ei fod yn ddoethuriaeth dda iawn y gallai wella pob math o afiechydon gyda'i feddyginiaeth hudol.

Dywedodd wrthynt fod ei feddyginiaeth arbennig yn gweithio'n gyflym iawn, yn blasu'n hyfryd ac y byddai'n gwneud i bob salwch ddiflannu.

Roedd yr anifeiliaid i gyd yn gyffrous iawn a dechreuon nhw gyd-fynd â'u harian yn erbyn y broga.

Y FROGA CWAC

Roedd y llwynog clyfar wedi clywed yr hyn roedd y broga wedi'i ddweud wrth yr anifeiliaid eraill, ac yn meddwl bod y broga'n gorwedd.

Gwaeddodd y llwynog ar y broga fel y gallai'r holl anifeiliaid eraill glywed, "Os ydych chi'n feddyg mewn gwirionedd, a meddyginiaeth wyrthiol yw hon mewn gwirionedd, pam nad ydych chi wedi'i defnyddio i wella'ch coesau cloff a'ch croen wedi'i grychau?"

Cafodd y broga ei synnu, ac nid oedd yn gwybod beth i'w ddweud ar y dechrau.

Yna dywedodd y broga ei fod yn hoffi ei goesau a'i groen fel yr oeddent ond dechreuodd yr anifeiliaid eraill feddwl am yr hyn a ddywedodd y llwynog. Roedd yr anifeiliaid a'r adar yn gwybod eu bod yn rhy gyflym i gredu'r hyn a ddywedodd y broga ac ni phrynodd yr un ohonynt y feddyginiaeth.

Y FROGA CWAC CWESTIYNAU

1. A allwch chi ddod o hyd i dri gair o'r stori i ddisgrifio'r broga?

2. Beth wnaeth y feddyginiaeth hudol?

3. Ydych chi'n meddwl mai meddyg oedd y broga mewn gwirionedd? Pam?

4. Allwch chi ddod o hyd i ddau air yn y stori yn yr odl?

5. Pa ansoddair a ddefnyddir i ddisgrifio'r llwynog?

6. Beth yw moesol y stori?

CREU EICH STORI EICH HUN!

1. Meddyliwch am foesol i'ch stori.

Rhywbeth fel; araf a chyson sy'n ennill y ras neu peidiwch â bod yn farus.

2. Dewiswch eich cymeriadau. Ydyn nhw'n anifeiliaid? sut olwg sydd arnyn nhw?

3. Sut le yw eich cymeriadau? Ydyn nhw'n dda neu'n ddrwg? doeth neu ffôl?

4. Meddyliwch am broblem a fydd yn eich stori a sut y bydd y broblem hon yn cael ei datrys.

5. Ysgrifennwch eich stori! gwnewch yn siŵr bod gan eich stori ddigon o ddisgrifiad!

POB LWC.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CHWILAIR CASTELL COCH

I	K	T	X	A	M	D	O	W	F	Z	H	N	D	G	G	L	P	Z	F
W	W	R	K	K	M	I	C	X	W	O	K	T	F	F	D	D	U	X	W
P	I	R	K	P	C	T	O	C	Y	B	G	A	G	Q	W	D	G	D	J
Y	N	M	A	O	Q	A	Z	R	Q	K	U	J	C	A	N	W	S	Y	M
C	S	L	R	R	L	Y	N	T	K	Y	D	D	Q	T	E	N	V	B	Y
X	H	N	L	T	D	Q	H	O	I	M	B	C	K	R	U	S	R	G	O
S	K	C	U	H	T	Q	A	S	L	H	T	X	A	S	D	I	O	D	W
G	Y	Z	N	C	N	S	C	S	S	O	O	T	V	S	Z	W	H	P	T
R	A	A	I	W	Y	N	R	F	I	W	E	V	G	V	T	N	F	W	K
I	W	C	O	L	K	B	C	K	I	B	S	S	Q	C	R	E	G	V	X
C	U	E	P	I	K	X	P	Q	L	C	J	F	O	J	Y	Y	L	S	A
A	M	J	J	S	O	W	X	C	Q	Q	T	G	N	L	B	X	L	L	L
I	I	S	F	Y	W	W	J	I	A	V	P	O	I	Z	E	V	D	P	R
Z	M	M	V	Z	R	P	X	C	V	P	V	I	R	M	Z	D	J	B	A
I	C	J	E	L	U	D	H	W	R	V	E	A	K	A	Y	J	L	V	N
H	L	A	W	M	Y	K	M	F	L	D	F	L	N	K	I	R	L	M	R
B	W	I	L	U	N	L	Y	D	Z	F	K	G	W	L	E	D	D	T	Y
F	N	I	N	J	T	D	H	V	B	Z	Z	O	I	H	E	M	D	F	I
T	Y	R	A	U	X	O	N	L	K	Z	M	K	A	I	N	I	M	U	L
Z	P	O	N	T	G	O	D	I	V	M	K	M	M	E	K	O	C	T	B

Pont godi
Porthcwlis
Castell
Winsh

Dwnsiwn
Canoloesol
Gwledd
Arlunio

Capel
Fictoraidd
Tyrau
Aesop